

O pryszczycy, drogach zakażenia i ochrona zwierząt przed chorobą

Pryszczyca (*Foot and mouth disease* - FMD) jest zakaźną i zaraźliwą chorobą zwierząt parzystokopytnych domowych oraz dzikich. Na zakażenie najbardziej wrażliwe jest bydło, następnie świnie, owce i kozy. Chorobę wywołuje wirus z rodzaju *Aphtovirus* należący do rodziny *Picornaviridae*.

Kraj, w którym wystąpi FMD, narażony jest na bardzo duże straty ekonomiczne w przemyśle mięsnym oraz hodowli. Straty te powodowane są upadkami zwierząt z gatunków wrażliwych, kosztami likwidacji ognisk choroby oraz wypłacanych odszkodowań, a także wstrzymaniem obrotu i eksportu zwierząt z gatunków wrażliwych, mięsa tych zwierząt oraz produktów pozyskiwanych od tych zwierząt.

Ludzie są wrażliwi na zakażenie, jednakże pryszczyca u ludzi nie jest śmiertelna i zwykle przebiega łagodnie. Ludzie zarażają się w wyniku bezpośredniego kontaktu z chorym zwierzęciem, jak również spożywając mięso, mleko i niepasteryzowane przetwory mleczne pochodzące od zakażonego zwierzęcia

Drogi zakażenia

Wirus wydalany jest przez zakażone zwierzę na ok. 4 dni przed wystąpieniem u niego objawów chorobowych. Zakażone i chore na pryszczycę zwierzęta wydalają wirus z wydychanym powietrzem, wydzielinami oraz wydalaminami. Największa koncentracja wirusa znajduje się w płynie surowiczym i nabłonku pojawiających się pęcherzy. **Przeżuwacze mogą być nosicielami wirusa nawet do trzech lat.**

Źródła zakażenia:

- zwierzęta chore,
- ślina, mleko i jego przetwory, kał, mocz,
- nasienie i zarodki,
- pasza, woda, żłoby, podłogi, pastwiska, skóra, wełna, ręce i odzież obsługi, środki transportu,
- mięso i jego przetwory,
- odpadki kuchenne.

Ochrona zwierząt przed chorobą

W celu ochrony stada przed wniknięciem wirusa pryszczycy należy pamiętać, żeby zwierzęta wprowadzane do niego pochodziły z wiadomego źródła i były zaopatrzone w świadectwo zdrowia potwierdzające ich pochodzenie i status zdrowotny.